

На основу члана 43 став 1 тачка 50 Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број бр. 201/18, 207/19, 213/20, 214/20, 217/20, 230/21, 232/22, 233/22, 236/22, 241/22, 243/22, 244/23, 245/23, 247/23, 251/23, 258/24, 260/25 и 262/25), Сенат Универзитета у Београду, на седници одржаној 26. новембра 2025. године, усвојио је

СТРАТЕГИЈУ МОБИЛНОСТИ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

за период 2025-2030. година

Увод: Нова реалност

Универзитет у Београду препознаје и прати савремену динамику развоја образовања и науке, као и све брже промене свих сегмената друштва, и у складу са тим, своје активности и усмерења прилагођава променама и новим потребама. Пратећи захтеве савремених тенденција на међународној сцени високог образовања, посебно је наглашен значај компетентности, одговорности, стратешког планирања, као и брзе и високе прилагодљивости образовних система захтевима кључних актера, на првом месту привреде, и трендовима који недвосмислено воде високошколске институције ка све интензивнијем међународном умрежавању и усклађивању процедура, приступа и програмске понуде, како би се не само студирање, већ и научно-истраживачки рад и сарадња са привредом несметано одвијали унутар општег академског простора, који одавно надилази националне границе. Додатно, техничка прилагођавања наставе и сарадње настала током и након Ковид-19 пандемије, показала су се као ресурсно исплатива, и универзитети широм света су наставили да развијају и диференцирају облике наставе и да уводе новине у своје стандардне понуде. Када се у обзир узме и низ других, важних фактора, попут тенденције ка економској интеграцији тржишта, све веће диверзификације професионалних окружења, као и подразумевања глобалне мобилности, очекивано је да је потреба за интернационализацијом образовања тренутно достигла највиши ниво.

Због свега наведеног и насталих промена преиспитани су постојећи механизми и сви пратећи сервиси високог образовања, од којих су интернационализација и мобилност под директним утицајем све чешћих и динамичнијих промена у глобалним оквирима. С обзиром на то, интернационализација и мобилност нераскидиво су везане за стратешко управљање ресурсима.

Разлози за редифинисање стратегије мобилности и постављање нових окосница

Почев од 2008. године и програма Erasmus Mundus External Cooperation Window, као и свих наредних циклуса Еразмус програма, Универзитет у Београду стекао је значајно искуство и експертизу у спровођењу међународних програма мобилности. Сви ови програми још чвршће су повезали велики европски и међународни образовни простор и у њега унели бројне новине.

У контексту интернационализације и мобилности Универзитет у Београду је био посебно усмерен на активности везане за промену статуса Републике Србије у оквиру Еразмус+ програма, учешће Универзитета у Београду у универзитетској мрежи Circle-U. Додатно, правац који је заузела европска академска заједница јасно је видљив из иницијатива попут Међународне кредитне мобилности унутар Еразмус+ програма (Erasmus+ International Credit Mobility - ICM) или Европске универзитетске алијансе, где се универзитети позиционирају као прекогранични епицентри знања.

Све наведено наметнуло је потребу за редифинисањем Стратегије мобилности и утврђивањем нових циљева и задатака.

- 1. Повећање броја страних студената**
- 2. Дигитализација**
- 3. Инклузија**
- 4. Јачање сарадње у оквиру Circle U.**

Циљеви и задаци

1. Повећање броја страних студената

Размена и долазак страних студената један су од кључних фактора у спровођењу интернационализације и у складу су са стратешким плановима Универзитета у Београду.

Већи број страних студената води ка јачању међународне позиције и повећању опште видљивости Универзитета у Београду као средишта размене идеја на Западном Балкану и у ширем региону. Истовремено, страни студенти својом културном и стручном разноликошћу доприносе разноликости у мишљењу и разноврсности идеја што се додатно огледа у приступу решавању научних и истраживачких проблема, а представља и посебну мотивацију за развој и осавремењивање дигиталних пракси и капацитета на самом Универзитету. На тај начин негује се интердисциплинарност као један од најважнијих аспеката савременог образовања која, заједно са разноликошћу и инклузијом, представља тренд у образовању и науци у водећим светским институцијама.

Дугорочно, повећањем бројем страних студената, Универзитет у Београду шири своју мрежу партнерских институција и страни студенти након повратка у своје земље настављају да негују блиске везе са Универзитетом у Београду кроз сопствени рад и охрабривање млађих сарадника да сарађују са Универзитетом у Београду.

У складу са наведеним кључно је:

- повећање броја студијских програма на енглеском и другим страним језицима
- планирање и спровођење већег броја БИП програма на Универзитету у Београду
- акредитовање заједничких студијских програма са институцијама у иностранству

2. Дигитализација

Универзитет у Београду припремио је оквир дигиталне трансформације пратећи смернице и нове захтеве које је поставио европски образовни простор са циљем да унапреди образовање, истраживање и сервисе које нуди својим студентима и запосленима, укључујући и административно управљање пројектима мобилности. Дигитална трансформација доноси интеграцију постојећих софтверских решења на Универзитету у Београду са онима у оквиру европског образовног простора. Ово омогућује превазилажење изазова у реализацији мобилности у области високог образовања, унапређење сарадње Универзитета у Београду и његових партнерских институција са циљем повећања обима мобилности и унапређења научно-истраживачког рада и иновација.

У складу са тим, дефинисане су следеће кључне активности:

1. Јачање техничких и дигиталних капацитета у целини
2. Обука свих учесника у реализацији мобилности
3. Припрема дигиталног садржаја за реализацију комбиноване и виртуелне мобилности
4. Прилагођавање процедура за остваривање свих врста мобилности

У контексту свега наведеног, Универзитет у Београду ће се у наредном периоду усмерити ка реализацији следећих циљева и задатака:

- трансформација МобиОн платформе за мобилност у свеобухватни информациони систем за међународну сарадњу Универзитета у Београду
- увођење виртуелних мобилности у циљу омасовљавања учешћа студената и запослених у овим програмима
- постављање оквира за повећање броја студијских програма на даљину

3. Инклузија

Нове међународне тенденције и приступи високом образовању донели су и нове могућности за укључивање припадника недовољно заступљених група у програме мобилности. Сходно томе, у циљу проширивања постојећих и стицања нових знања и искустава, Универзитет у Београду активно ради на стратешком усмеравању мобилности ка партнерским институцијама које су водеће у овој области у свету. Додатно, унапређење процеса дигитализације и нови дигитални алати омогућили су већу инклузију учесника којима је потребна додатна подршка у програме мобилности. У наредном периоду Универзитет ће се још више фокусирати на промоцију мобилности учесника којима је потребна додатна подршка као и пружање информација о конкретној подршци која је доступна наведеним групама учесника.

4. Јачање сарадње у оквиру Circle U.

Учешће у водећим универзитетским асоцијацијама, алијансама и удружењима једно је од примарних опредељења Универзитета у Београду, што обезбеђује боље позиционирање у међународним оквирима, као и лакшу сарадњу и комуникацију са страним партнерима и заједнички рад на решавању специфичних проблема и унапређењу наставе, научно-истраживачког рада и иновација. Универзитет у Београду је 2019. године постао члан престижне универзитетске Алијансе Circle-U. коју чини скоро пола милиона студената и 40.000 наставника и истраживача. 2023. године Circle-U пројекат је ушао у свој други циклус који ће трајати до 2030. године.

Срж другог циклуса Circle-U. пројекта јесте креирање разноврсне академске понуде у различитим научним областима која би свим учесницима пружила прилику да у оквиру Алијансе реализују мобилности и, уз поједностављење административних процедура, олакшала трансфер између партнерских институција.

Ослањајући се на експертизу својих запослених у промоцији мобилности и могућности за учешће у активностима са међународном димензијом, Алијанса ће допринети остваривању бољег академског искуства учесника и на тај начин омогућити њихов професионални развој са нагласком на мултидисциплинарност.

Како су студентске и наставне мобилности један од важних механизма реализације циљева Алијансе, Универзитет у Београду ће наставити да опредељује део Еразмус+ мобилности ка партнерским универзитетима - чланицама Алијансе.

У складу са преузетим обавезама и одговорностима, а у контексту глобалних околности, Универзитет у Београду остаје посвећен реализацији циљева који обухватају:

- Унапређење механизма и пракси који су довели до свих до сада остварених резултата

- Реализација максималног броја доступних мобилности, као важног инструмента за остваривање циљева Стратегије интернационализације и стратешких циљева даљег развоја Универзитета у Београду
- Јачање одрживости остварених сарадњи кроз стратешко усмеравање мобилности
- Стратешки приступ проблему одлива мозгова: повећање могућности за запослење кроз међународно искуство учесника на мобилности кроз студије и праксе, као препорука за локалне компаније, посебно чланице привредних комора са којима Универзитет у Београду има сарадњу
- Промоцију Универзитета у Београду на међународним тржиштима од интереса у циљу повећања броја страних студената, заједничког научно-истраживачког рада, унапређења наставе
- Промоција бренда и повећање видљивости Универзитета у Београду у међународним оквирима

Све активности и циљеве наведене у овом документу Универзитет у Београду спроводиће савесно и одговорно, у складу са интерним прописима и регулативама, поштујући све законе Републике Србије, ослањајући се на релевантне националне стратегије, и усвајајући најбоље праксе са којима се сусреће у својим многобројним међународним активностима и партнерствима, а све у најбољем интересу свих учесника у реализацији мобилности.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

РЕКТОР

Проф. др Владан Ђокић

